

**social og
indenrigsministeriet**

**Resultater fra gennemgangen af kommunernes
revisionsberetninger for regnskabsåret 2018**

December 2020

Forord

Denne rapport omhandler Social- og Indenrigsministeriets tilsyn med kommunernes hjemtagelse af statsrefusion på det daværende Børne- og Socialministeriets område for regnskabsåret 2018.

Det følger af regnskabsbekendtgørelsen, at kommunerne årligt skal indsende en revisionsberetning om kommunernes regnskaber vedrørende de områder, der er omfattet af statsrefusion, til ministeriet.¹

Gennemgangen af revisionsberetningerne berører de områder, som omhandler ydelser og tilskud på det daværende Børne- og Socialministeriets område, der var omfattet af den dengang gældende bekendtgørelse nr. 1591 af 15. december 2017 om statsrefusion og tilskud samt regnskabsaflæggelse og revision på visse områder inden for Børne- og Socialministeriets, Beskæftigelsesministeriets, Udlændinge- og Integrationsministeriets og Transport-, Bygnings- og Boligministeriets ressortområder²

Foruden resultaterne af gennemgangen af revisionsberetningerne for regnskabsåret 2018 sammenholder rapporten også tidligere års resultater. Når årstallet, fx 2018, omtales, er der tale om regnskabsåret. I de tilfælde, hvor det ikke gør sig gældende, vil det være præciseret.

Forkortelsen SEL, der anvendes i rapportens tabeller og figurer, er en forkortelse for serviceloven.³

¹ Bekendtgørelse nr. 1591 af 15. december 2017 var gældende bekendtgørelse på tidspunktet for revisionen. Bekendtgørelse nr. 1467 af 16. december 2019 ophæver ovenstående bekendtgørelse.

² Bekendtgørelse nr. 1591 af 15. december 2017 var gældende bekendtgørelse på tidspunktet for revisionen. Bekendtgørelse nr. 1467 af 16. december 2019 ophæver ovenstående bekendtgørelse.

³ Lovbekendtgørelse nr. 798 af 7. august 2019 (serviceloven).

Indholdsfortegnelse

Forord	2
1. Sammenfatning	5
2. Gennemgang af de kommunale revisionsberetninger	6
2.1 Kommunernes frist for at indsende materialet	7
2.2 Afsendelse af decisionsskrivelser	8
3. Ministeriets vurdering af revisionsberetninger	9
3.1 Kategoriseringen af konstaterede fejl og mangler	12
3.2 Revisionsberetninger med forbehold	13
3.3 Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger	14
4. Revision af personsagsområderne	16
4.1 Forskellige fejlniveauer	16
4.2 Fravalg af personsagsområder	18
5. Fejltyper på personsagsområderne	20
5.1 Merudgiftsydelse til børn, jf. SEL § 41	20
5.2 Tabt arbejdsfortjeneste, jf. SEL § 42	21
5.3 Merudgiftsydelse til voksne, jf. SEL § 100	22
5.4 Særligt dyre enkeltsager, jf. SEL §§ 176 og 176a	23
5.5 Hjælp til flygtning, jf. SEL § 181	25
5.6 Lov om aktiv socialpolitik § 107	26
6. Generelle og andre fejl	27
7. Tilsyn og opfølgning	29
Bilag 1 – Årshjul	31

Henvendelse om publikationen kan ske til:

Social- og Indenrigsministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København K
T 72 28 24 00

Publikationen kan hentes på www.sim.dk

Redaktionen er afsluttet den 30. november 2020

1. Sammenfatning

Social- og Indenrigsministeriets gennemgang af de kommunale revisionsberetninger for regnskabsåret 2018 har vist, at der samlet er konstateret en forringelse i kommunernes administration af de udgiftsområder på ministeriets område, der enten helt eller delvist finansieres af staten via statsrefusion, sammenlignet med regnskabsåret 2017.

Ministeriet har i vurderingen særligt hæftet sig ved, at der har været konstateret flere fejl i 2018 (56 beretninger) end i 2017 (51 beretninger). Samtidig er færre beretninger vurderet som tilfredsstillende eller ikke helt tilfredsstillende i 2018. Ministeriet har modtaget 99 kommunale revisionsberetninger.⁴ Af disse er 69 beretninger vurderet som tilfredsstillende eller ikke helt tilfredsstillende i 2018. Dette er et fald fra 84 beretninger i 2017.

Ministeriet bemærker, at der fortsat er udfordringer i kommunernes administration af de enkelte personsagsområder efter servicelovens §§ 41 (merudgifter til børn), 42 (tabt arbejdsfortjeneste) og 100 (merudgifter til voksne), der af revisorerne vurderes at være de mest fejlbehæftede.⁵ De typiske fejltyper er manglende vurderinger, manglende opfølgninger i personsagerne, manglende dokumentation og fejlagtige beregninger, konteringer og udbetalinger.

Gennemgangen har vist, at antallet af kommuner, hvor kommunens revisor har fundet anledning til at afgive en eller flere revisionsbemærkninger på ministeriets område er uændret siden 2017. For begge regnskabsårene 2017 og 2018 fandt revisorerne anledning til at afgive revisionsbemærkninger i ti beretninger. I 2016 blev der afgivet bemærkninger i syv beretninger. Seks af de 16 revisionsbemærkninger kan henføres til tabt arbejdsfortjeneste, jf. servicelovens § 42, mens yderligere fem kan henføres til øvrige paragraffer eller kapitler i serviceloven.

Antallet af fejl, som revisor har fundet på Social- og Indenrigsministeriets område, er stort set uændret med 413 fejl i 2018 mod 422 fejl i 2017. Dog er der interne forskelle inden for de forskellige personsagsområder: I 2018 er der på området for tabt arbejdsfortjeneste, jf. servicelovens § 42 konstateret 116 fejl mod 66 fejl i 2017. Dette på trods af, at der er foretaget en personsagsgennemgang på området i færre beretninger i 2018 end i 2017. På området for særligt dyre enkeltsager, jf. servicelovens §§ 176 og 176a, blev der i 2018 konstateret 184 fejl, mens der blev konstateret 248 fejl i 2017. Der er konstateret fejl i 56 ud af de 99 beretninger, mens der ikke er konstateret fejl i 43 beretninger.

Ministeriet indskærper, at kommunerne fortsat har fokus på at nedbringe antallet af fejl, da der i 2018 ikke ses en tendens til et egentligt fald i antallet af fejl.

⁴ Ministeriet modtager kommunale revisionsberetninger fra landets 98 kommuner samt Christiansø.

⁵ Servicelovens §§ 176 og 176a (særligt dyre enkeltsager) er tilsvarende fejlbehæftet. Bestemmelsen er imidlertid ikke et personsagsområde, men en refusionsbestemmelse.

2. Gennemgang af de kommunale revisionsberetninger

Ministeriet modtog i løbet af sommeren og efteråret 2019 de 98 kommuners revisionsberetninger m.v. for regnskabsåret 2018. Ministeriet modtog i alt 99 beretninger⁶.

I beretningerne redegør kommunernes revisorer for fejl og mangler i kommunernes regnskab og administration af de udgiftsområder, som helt eller delvist finansieres af staten via statsrefusion.

Væsentlige forhold, der har givet kommunernes revisorer anledning til at afgive revisionsbemærkninger, forhold af principiel og økonomisk betydning og forhold, hvor kommunernes fortolkning af gældende regler giver anledning til tvivl, fremgår ligeledes af beretningerne.

Det fremgår af regnskabsbekendtgørelsen, at ressortministerierne gennemgår og behandler beretningerne og tager stilling til eventuelle bemærkninger og kommentarer vedrørende ministeriets ressortområde. Efter gennemgangen af hver revisionsberetning træffer ministeriet afgørelse i spørgsmål af betydning for statsrefusion, tilskud og andre væsentlige forhold samt yder den vejledning, som behandlingen af revisionsberetningerne giver anledning til. Når beretningerne er gennemgået, sender ministeriet en afgørelse til kommunerne i form af en decisionsskrivelse.

Ministeriets behandling af revisionsberetningerne forløber med cirka et års forskydning i forhold til afslutningen af det relevante regnskabsår.

⁶ Christiansø hjemtager også statsrefusion på ministeriets område, hvorfor det samlede antal beretninger er 99. I rapporten er kommunerne og Christiansø benævnt under fællesbetegnelsen 'kommuner'.

2.1 Kommunernes frist for at indsende materialet

Fristen for at indsende revisionsberetningerne for regnskabsåret 2018 var, med undtagelse af Københavns Kommune, den 31. august 2019. Fristen for Københavns Kommune var den 30. november 2019⁷.

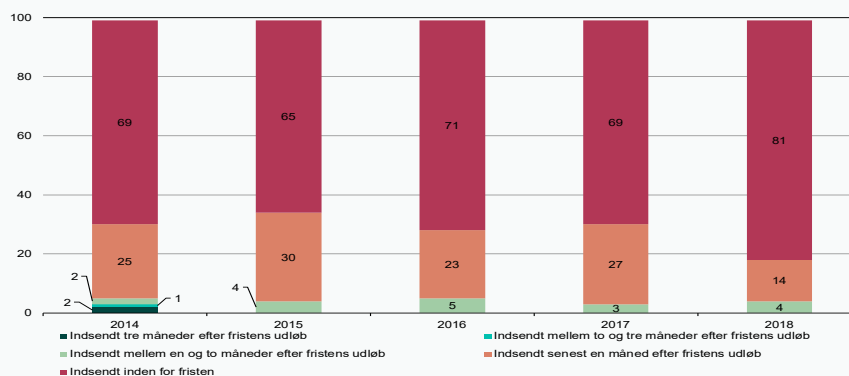
Inden den enkelte kommune sender sin revisionsberetning til ministeriet, skal den være godkendt af kommunalbestyrelsen. Christiansø sender ikke en revisionsberetning, men derimod en redegørelse, der forinden godkendes af administrationen.

Ministeriet anser således først beretningen for indsendt og modtaget, når alt relevant materiale foreligger i ministeriet. Hvilket materiale, der skal indsendes fremgår af det årlige brev, som ressortministerierne i fællesskab sender til kommunerne. Brevet sendes som udgangspunkt i slutningen af maj måned eller i starten af juni måned i året efter regnskabsårets afslutning.

Som det fremgår af figur 2.1 har 81 kommuner sendt deres revisionsberetninger for regnskabsåret 2018 ind inden fristens udløb den 31. august 2019 (for Københavns Kommune den 30. november 2019). Det er en stigning fra regnskabsåret 2017 i antallet af kommuner, der sender materialet ind inden for fristen.

Figur 2.1

Tidspunktet for modtagelse af revisionsberetninger i forhold til fristen

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

Kommunerne skal bestræbe sig på, at deres forretningsgange i forbindelse med regnskabsafslutningen tilrettelægges, så fristerne bliver overholdt.

⁷ Fristen fremgår af bekendtgørelse nr. 1051 af 15. oktober 2019 om kommunernes budget- og regnskabsvæsen, revision m.v., § 8, stk. 5 og § 9, stk. 3.

2.2 Afsendelse af decisionsskrivelser

Der er ikke i lovgivningen fastsat en frist for, hvornår decisionsskrivelserne skal være udsendt til kommunerne efter ressortministeriernes gennemgang af beretningerne.

Ministeriet tilkendegav i forbindelse med gennemgangen af beretningerne for regnskabsåret 2015, at det er ministeriets mål, at kommunerne modtager decisionsskrivelserne senest med udgangen af februar måned i det andet år efter regnskabsåret.

Som det fremgår af tabel 2.1, har ministeriet for regnskabsåret 2018 udsendt samtlige decisionsskrivelser inden for den angivne frist med udgangen af februar måned 2020.

Tabel 2.1

Decisionsskrivelser afsendt inden for fristen, antal

	2014	2015	2016	2017	2018
Fristen overholdt	99	22	85	99	99
Fristen ikke overholdt	0	77	14	0	0

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

3. Ministeriets vurdering af revisionsberetninger

Ministeriet gennemgår de indsendte beretninger, hvorefter beretningerne placeres i en af fire kategorier ud fra oplysningerne i beretningerne om fejlniveauet i kommunernes regnskab og administration på ministeriets område.

Kategoriseringen er et internt måleredskab, som bruges til at følge og beskrive den generelle udvikling i kommunernes administration på de refusionsbærende områder. Kategoriseringen fremgår derfor ikke af decisionsskrivelserne.

Den interne kategorisering sker på baggrund af de forhold, som revisorerne beskriver i beretninger, herunder de afgivne revisionsbemærkninger og/eller forbehold samt de konstaterede fejl og mangler ved sagsbehandlingen. De interne kategorier og deres definitioner fremgår af tabel 3.1.

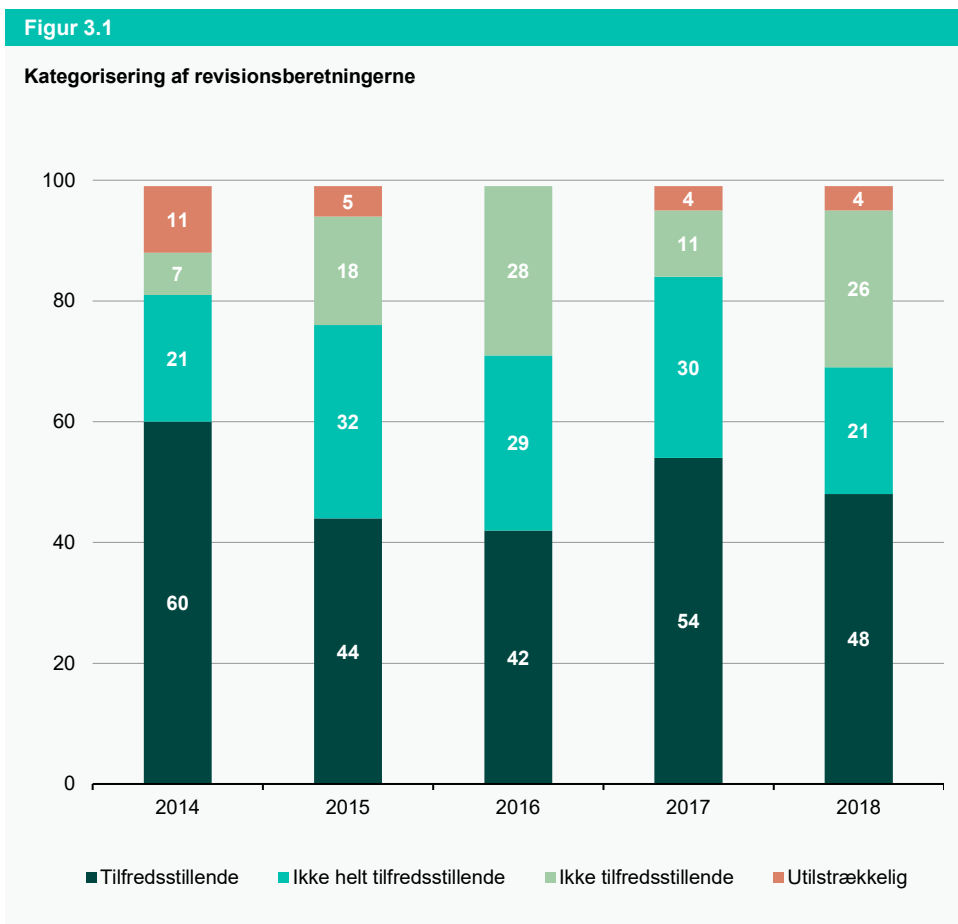
Tabel 3.1

Kategorisering af revisionsberetningerne

Kategori	Definition
Tilfredsstillende	Revisionsberetningen indeholder ingen fejl eller få enkeltstående fejl uden refusionsmæssig betydning.
Ikke helt tilfredsstillende	Revisionsberetningen indeholder få enkeltstående fejl primært med refusionsmæssig betydning.
Ikke tilfredsstillende	Revisionsberetning indeholder en eller flere væsentlige fejl på flere sagsområder. Primært drejer det sig om: <ul style="list-style-type: none">• Revisionsbemærkninger• Systematiske fejl• Et for højt fejlniveau både med og uden refusionsmæssig betydning• Mangelfulde forretningsgange
Utilstrækkelig	Revisionsberetning indeholder en eller flere af følgende fejl: <ul style="list-style-type: none">• Forbehold fra revisionen• Revisionsbemærkninger videreført fra tidligere år• Eventuelt alvorlige systematiske fejl• Manglende opfølgning på aftaler vedrørende forbedring af sagsbehandling med videre indgået med revisionen eller tilsynet

Kilde: Ministeriets egen kategorisering.

Af figur 3.1 fremgår, hvordan ministeriet har kategoriseret de kommunale revisionsberetninger fra 2014 og frem.

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

Figuren viser, at 69 af beretningerne i 2018 er vurderet til at være enten tilfredsstillende (48) eller ikke helt tilfredsstillende (21). Det er et fald i forhold til 2017, hvor 84 beretninger blev vurderet tilfredsstillende (54) eller ikke helt tilfredsstillende (30).

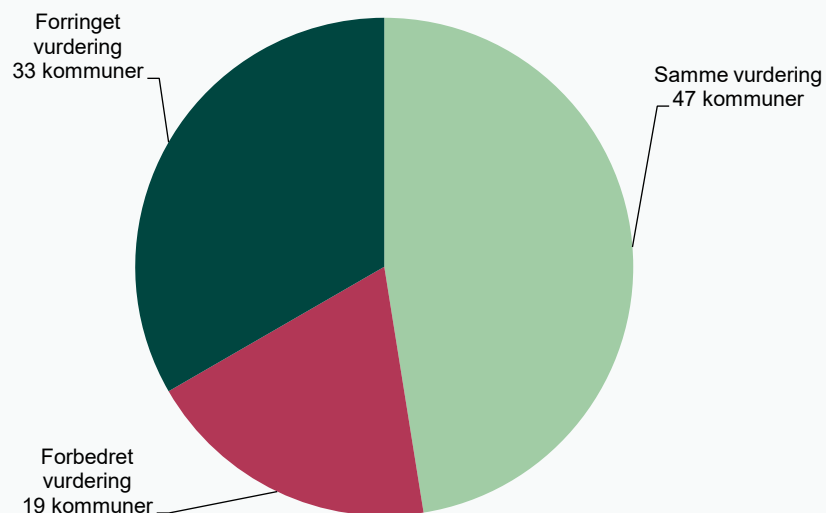
I en stor del af beretningerne har revisor ikke fundet grund til at afgive revisionsbemærkninger og/eller forbehold. I disse beretninger har revisor alene konstateret få eller ingen fejl og mangler ved kommunens administration på personsagsområderne.

Dog kan det bemærkes, at fire beretninger er vurderet utilstrækkelige, hvilket er uændret i forhold til 2017. Der er dog ikke tale om et højt niveau i sammenligning med niveauet fra 2014, hvor 11 beretninger var vurderet utilstrækkelige.

Figur 3.2 viser, hvordan kategoriseringen af revisionsberetningerne er i 2018 sammenlignet med 2017.

Figur 3.2

Kategorisering af de enkelte kommuners revisionsberetninger, når der sammenlignes med kategorien året før

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

Af figuren ses det, at 47 beretninger i 2018 er vurderet i samme kategori som i 2017. 19 beretninger er i 2018 vurderet til en bedre kategori, mens 33 beretninger i 2018 er vurderet i en dårligere kategori end i 2017.

Tabel 3.2 supplerer figurene 3.1 og 3.2 og viser, hvordan beretningerne for 2018 er vurderet i forhold til den kategori, som den enkelte beretning var vurderet til i 2017.

Tabel 3.2

Revisionsberetninger i de enkelte kategorier sammenholdt med beretningernes kategori året før

	Utilstrækkelig 2017	Ikke tilfredsstillende 2017	Ikke helt tilfredsstillende 2017	Tilfredsstillende 2017
Tilfredsstillende 2018	1	2	9	36
Ikke helt tilfredsstillende 2018	1	4	9	7
Ikke tilfredsstillende 2018	2	2	11	11
Utilstrækkelig 2018	0	3	1	0

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger..

Tabel 3.2 viser bevægelsen i kategoriseringen af revisionsberetninger fra 2017 til 2018, hvor det blandt andet kan udledes, at i alt 11 beretninger, der i 2017 var 'ikke tilfredsstillende' (2) eller 'ikke helt tilfredsstillende' (9) vurderes tilfredsstillende i 2018. Derudover kan det bemærkes, at i alt fire beretninger der i 2017 vurderedes 'ikke tilfredsstillende' (3) og 'ikke helt tilfredsstillende' (1) i 2018 er vurderet 'utilstrækkelige'. Samtidig er ingen af de fire kommuners beretninger, der i 2017 blev vurderet som 'utilstrækkelige', blevet vurderet som 'utilstrækkelige' igen i 2018.

3.1 Kategoriseringen af konstaterede fejl og mangler

I forbindelse med gennemgangen af revisionsberetningerne bliver de fejl og mangler, som de kommunale revisorer konstaterer og beskriver, kategoriseret i fejltyper, der igen bliver inddelt i fejlniveau, jf. også forklaringen i afsnit 4.1. til figur 4.1.

Opgørelsen af konstaterede fejl og mangler baserer sig alene på, om fejltypen er konstateret på det enkelte personsagsområde, og ikke på antallet af gange den enkelte fejltypen er konstateret eller på antallet af fejl, der er konstateret.

På hvert personsagsområde kan den samme fejltypen optræde flere gange afhængig af fejlniveauet, det vil sige alt efter, om der er tale om en enkeltstående eller systematisk fejl, og om fejlen har refusionsmæssig betydning eller ej.

Tabel 3.3 viser fordelingen af de konstaterede fejltyper i revisionsberetningerne for regnskabsåret 2018 på de enkelte personsagsområder, uanset om forholdene har givet revisor anledning til at afgive revisionsbemærkning eller ej i beretningerne. Fejlene kan være konstateret flere gange i den samme kommunes revisionsberetning.

Tabel 3.3**Andelen af konstaterede fejltypen fordelt på områder i procent (tal i parentes angiver antallet af fejl i 2017)**

Sagsområde	Antal fejl	Procent af samlet antal fejl
SEL § 41 - Merudgiftsydelse (børn)	49 (44)	11,9 pct.
SEL § 42 - Tabt arbejdsfortjeneste	115 (66)	27,8 pct.
SEL § 100 - Merudgifter til voksne med nedsat funktionsevne	57 (55)	13,8 pct.
SEL § 109 – Botilbud/ kvindekrisecentre	0 (5)	0 pct.
SEL § 110 - Botilbud til personer med særlige social problemer	0 (2)	0 pct.
SEL §§ 176 og 176a - Særligt dyre enkeltsager	184 (248)	44,6 pct.
SEL § 181 - Hjælp til flygtning (udgifter med 100 pct. statsrefusion)	6 (2)	1,5 pct.
Lov om aktiv socialpolitik § 107	2 (-)	0,5 pct.
Hovedtotal	413 (422)	100 pct.

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.
Anm.: Afrunding gør, at procenterne ikke summerer til totalen.

I lighed med tidligere år kan en væsentlig del af de konstaterede fejl og mangler på personsagsområderne henføres til områderne efter servicelovens § 41 om merudgiftsydelse til børn, § 42 om tabt arbejdsfortjeneste, § 100 om merudgiftsydelse til voksne og især §§ 176 og 176a om særligt dyre enkeltsager. De 413 fejl er et lille fald i antallet af fejl fra 2017, hvor der blev konstateret 422 fejl.

Serviceovens §§ 176 og 176a er en refusionsbestemmelse, der omfatter udgifter til hjælp og støtte efter serviceloven i enkeltsager, hvor det samlede udgiftsniveau overstiger grænsebeløbet, det vil sige både udgifter til tilbud og udgifter til udbetalte ydelser.

3.2 Revisionsberetninger med forbehold

Der er ingen kommuner, hvor de kommunale revisorer i beretningen for regnskabsåret 2018 har fundet anledning til at påføre beretningen et forbehold. Det gælder selve revisionsberetningen, men også revisorpåtegning af refusionsopgørelserne (revisorerklæringer) eller af projektregnskaber.

Tabel 3.4 viser hvor mange forbehold, der har været påført revisionsberetninger, erklæringer og projektregnskaber i regnskabsårene 2014-2018.

Tabel 3.4

Revisionsberetninger, revisionserklæringer og projektrejskaber med forbehold

	2014	2015	2016	2017	2018
Forbehold	2	0	0	0	0
Revisionsberetninger uden forbehold	97	99	99	99	99

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

3.3 Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger

Ved gennemgangen af kommunernes revisionsberetninger for regnskabsåret 2018 er revisionsbemærkningerne enten registreret som bemærkninger på det enkelte personsagsområde eller som bemærkninger på generelle og andre fejl.

Tabel 3.5 viser antallet af revisionsberetninger med revisionsbemærkninger i regnskabsårene 2014-2018.

Tabel 3.5

Revisionsberetninger med revisionsbemærkninger

	2014	2015	2016	2017	2018
Beretninger med bemærkninger	18	21	7	10	10
Beretninger uden bemærkninger	81	78	92	89	89
Beretninger, hvor kommunen også modtog en eller flere bemærkninger året før	13	9	5	4	4

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

Tabel 3.5 viser, at revisorerne i ti beretninger har fundet anledning til at give en eller flere revisionsbemærkninger på ministeriets ressortområde i forbindelse med revisionen af 2018. Dette er uændret i forhold til 2017. I alt er der afgivet 16 revisionsbemærkninger. Antallet af afgivne revisionsbemærkninger er fra 2016 og frem betydeligt lavere end i de forudgående år, hvor der blev afgivet revisionsbemærkninger i 18 eller flere revisionsberetninger. I 2018 er tendensen fortsat, at der afgives færre revisionsbemærkninger end frem til 2015.

De 16 revisionsbemærkninger er afgivet til ti kommuner. Tre kommuner har hver modtaget tre revisionsbemærkninger. Mens de øvrige syv kommuner hver har modtaget en revisionsbemærkning.

De 16 bemærkninger i 2018 er kan henføres til følgende:

- Merudgiftsydelse til børn, jf. Servicelovens § 41 (2 bemærkninger)
- Tabt arbejdsfortjeneste, jf. servicelovens § 42 (6 bemærkninger)
- Merudgiftsydelse til voksne, jf. servicelovens § 100 (2 bemærkninger)
- Sagsrevision på det sociale område (2 bemærkninger)
- Særlig støtte til børn og unge, jf. servicelovens kapitel 11 (1 bemærkning)
- Regnskabsafklæggelse generelt (1 bemærkning)
- Personsager på det sociale område – forretningsgange (1 bemærkning)
- System- og statusafstemninger (1 bemærkning)

Seks af de 16 revisionsbemærkninger kan henføres til Tabt arbejdsfortjeneste, jf. servicelovens § 42, mens yderligere fem kan henføres til øvrige paragraffer eller kapitler i serviceloven.

Af de 16 revisionsbemærkninger er 12 nye, mens fire revisionsbemærkninger er videreførte bemærkninger fra tidligere år, hvor revisor ikke har kunnet lukke de tidligere afgivne revisionsbemærkninger.

Af de ti kommuner er der fire kommuner, der også modtog revisionsbemærkninger for 2017. To af disse kommuner modtog også revisionsbemærkninger for 2016. For den ene af disse kommuner er der tale om en ny bemærkning for 2018, mens den anden kommune har modtaget tre bemærkninger, hvoraf to er videreførte fra tidligere år og en er ny.

4. Revision af personsagsområderne

Som led i revisionen af regnskabsåret 2018 har de kommunale revisorer konstateret fejl og mangler i 56 af kommunernes revisionsberetninger på kommunernes administration af de enkelte personsagsområder på ministeriets ressortområde, jf. tabel 4.1.

Ikke alle de konstaterede fejl og mangler på personsagsområderne er vurderet til at have en så væsentlig karakter, at revisor har fundet grund til at afgive en revisionsbemærkning, jf. afsnit 3.3.

Tabel 4.1

Beretninger med konstaterede fejl og mangler på et eller flere personsagsområder

	2014	2015	2016	2017	2018
Med fejl	47	56	57	51	56
Uden fejl	52	43	42	48	43
I alt	99	99	99	99	99

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

4.1 Forskellige fejlniveauer

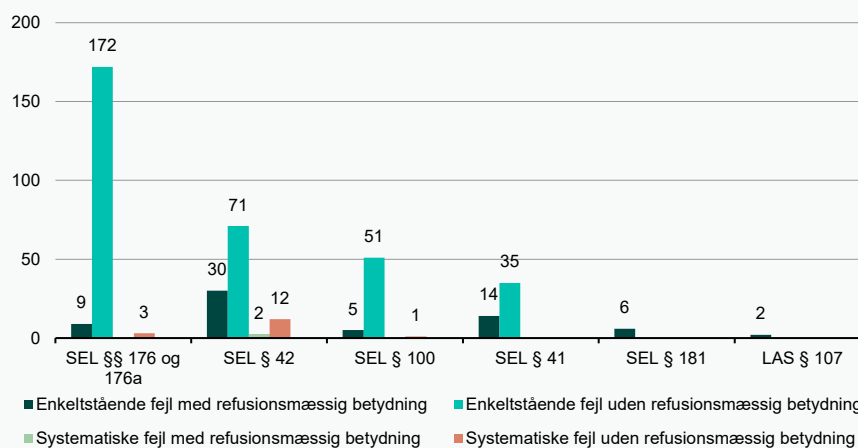
Fejl, der konstateres af kommunernes revisorer, kan have forskellige fejlniveauer. Fejlniveauet afhænger af, om der er tale om enkeltstående fejl eller mere generelle, systematiske fejl. Derudover har det betydning for vurderingen, om der er tale om fejl med eller uden refusionsmæssig betydning.

Hver enkelt fejltype kan være konstateret på flere forskellige fejlniveauer inden for hvert enkelt personsagsområde. Samme fejltype kan derfor forekomme flere gange hos den enkelte kommune alt afhængig af fejlniveau. Summen af fejl på de enkelte personsagsområder i figur 4.1. svarer derfor ikke til antallet af kommuner, der har fejl på området.

Gennemgangen af revisionsberetningerne for 2018 har vist, at der i de fleste tilfælde er tale om, at de konstaterede fejl er vurderet som enkeltstående og uden refusionsmæssig betydning.

Figur 4.1

Beretninger med fejl på de enkelte personsagsområder fordelt på fejlniveau, antal

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

Ministeriet bemærker, at revisorerne har registreret flest fejl på SEL §§ 176 og 176a og på § 42. Af de i alt 68 fejl med refusionsmæssig betydning er 32 (47 pct.) konstateret på SEL § 42.

I tabel 4.2 ses en oversigt over fejltyper, og hvordan de fordeler sig i forhold til fejlniveauet.

Tabel 4.2

Fejl på tværs af fejltypen, konstateret af revisor

Fejltype	Enkeltstående fejl med refusionsmæssig betydning	Enkeltstående fejl uden refusionsmæssig betydning	Systematiske fejl med refusionsmæssig betydning	Systematiske fejl uden refusionsmæssig betydning	Samlet
Fejlagtig beregning, kontering og udbetaling	47	46	1	3	97
Manglende opfølgning	4	67	1	-	72
Manglende handlingsplan	-	65	-	3	68
Manglende vurdering	3	50	-	3	56
Manglende dokumentation	6	45	-	3	54
Manglende overholdelse af krav	-	36	-	-	36
Andet	3	4	-	3	10
Manglende lovmæssigt grundlag	2	5	-	-	7
Fejlagtig indberetning	-	4	-	1	5
Manglende journalisering	-	4	-	-	4
Manglende socialfaglig undersøgelse	-	2	-	-	2
Manglende forretningsgange	-	1	-	-	1
Manglende berigtigelse og fejlagtig kontering	1	-	-	-	1
Samlet	66	329	2	16	413

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

Af de 68 fejl med refusionsmæssigbetydning, uanset om de er enkeltstående eller systematiske, er det værd at bemærke, at 48 fejl (71 pct.) er af fejltypen 'Fejlagtig beregning, kontering og udbetaling'.

4.2 Fravalg af personsagsområder

Det fremgår af regnskabsbekendtgørelsens § 67, stk. 2, at revisionen af personsager inden for en kortere årrække skal omfatte alle konti, hvor der skal ske personbogføring, uanset antallet af sager eller beløbenes størrelse, jf. dog § 66, stk. 4, om revisionens tilrettelæggelse under hensyn til dens betydning for de statslige myndigheders styring og kontrol. Social- og Indenrigsministeriet bemærker dog, at det er svært at gennemskue konsekvenserne af fravalg af personsagsområder, og hvad der præcist ligger til grund for revisorernes fravalg.

Tabel 4.3 viser antallet af beretninger, hvor personsagsgennemgangen på det enkelte område er fravalgt af revisor i regnskabsåret 2018.

Tabel 4.3

Beretninger, hvor personsagsgennemgangen på det enkelte område er fravalgt eller foretaget af revisor, eller hvor der er været udgifter i regnskabsåret.

Personsagsområde	Fravalgt	Foretaget	Ej udgifter
Lov om aktiv socialpolitik § 107	64	7	27
SEL § 72 - Advokatbistand, aktindsigt mv.	63	35	-
Dele af lov om aktiv beskæftigelsesindsats § 124	47	5	46
SEL § 181 - Hjælp til flygtning (udgifter med 100 % statsrefusion)	44	50	4
SEL § 100 - Merudgifter til voksne med nedsat funktionsevne	42	56	-
SEL § 41 - Merudgiftsydelse (børn)	38	60	-
SEL § 42 - Tabt arbejdsfortjeneste	38	60	-
SEL § 109 - Botilbud/kvindekrisecentre	31	66	1
SEL § 110 - Botilbud til personer med særlige social problemer	30	68	-
Dagtilbudsloven § 99	29	7	62
SEL § 176 og 176a - Særligt dyre enkeltsager	1	97	-

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

Anm.: Christiansø indgår ikke i ovenstående tal, da de alene indsender en redegørelse.

Som led i tilsynet med kommunernes hjemtagelse af statsrefusion forholder ministeriet sig til, hvornår et fravalgt område senest indgik i revisionen. Det skal nævnes, at ikke alle kommuner har udgifter på alle områder hvert år. I gennemgangen af beretningerne forholder ministeriet sig til årsagen til fravalget.

Det gælder, for så vidt angår områderne efter servicelovens §§ 109 og 110 om kvindekrisecentre og herberger, forsorgshjem m.v., at de ofte revideres som led i revisors gennemgang af refusionsopgørelserne. Det samme gør sig gældende, for så vidt angår refusionsbestemmelserne i servicelovens §§ 176 og 176a Særligt dyre enkeltsager og § 181 Hjælp til flygtning.

5. Fejltyper på personsagsområderne

5.1 Merudgiftsydelse til børn, jf. SEL § 41

I 23 kommuners beretninger er der konstateret fejl og mangler i forbindelse med gennemgangen af personsager på området efter servicelovens § 41 om merudgiftsydelse til børn. Hver kommune kan have flere fejl på samme område, hvorfor tallene nedenfor er højere end antallet af beretninger med fejl.

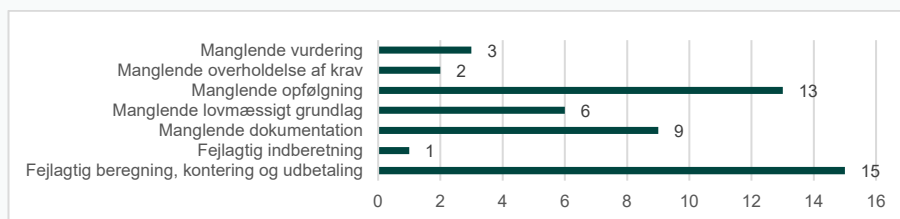
I 2017 blev der konstateret fejl i 16 ud af 99 beretninger. Der er dermed tale om en stigning i 2018, både i forhold til antallet af fejl og i forhold til beretninger med fejl. I 2017 var antallet af fejl 44 mod 49 i 2018. Det bemærkes, at 16 af de 49 fejl (33 pct.) kan henføres til tre kommuner.

Personsagsgennemgangen er foretaget på området i 60 revisionsberetninger i 2018 mens det blev foretaget i 51 revisionsberetninger i 2017. Der er således foretaget en personsagsgennemgang i flere beretninger i 2018 end i 2017.

Af figur 5.1 fremgår det, at de hyppigst konstaterede fejltyper i 2018 er 'Fejlagtig beregning, kontering og udbetaling' og 'Manglende opfølgning' med henholdsvis 15 og 13 fejl. 'Fejlagtig beregning, kontering og udbetaling' knytter sig primært til fejl ved selve beregningen af grundlaget for udbetalingen af hjælpen. 'Manglende opfølgning' dækker over, at kommunerne ikke har foretaget rettidig opfølgning af sagerne i forhold til de frister, kommunerne har angivet i bevillingsskrivelserne.

Figur 5.1

Fejltyper på området efter servicelovens § 41

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

5.2 Tabt arbejdsfortjeneste, jf. SEL § 42

I 30 beretninger er der konstateret fejl på området tabt arbejdsfortjeneste efter service-lovens § 42. Hver kommune kan have flere fejl på samme område, hvorfor tallene nedenfor er højere end antallet af beretninger med fejl.

I 2017 konstateredes der fejl i 25 ud af 99 beretninger. Der er tale om en stigning i 2018, både i forhold til antallet af fejl og ift. beretninger med fejl. I 2017 var antallet af fejl 66 mod 115 i 2018. I 2016 var antallet af fejl 120. Det bemærkes, at 37 af de 115 fejl (32 pct.) kan henføres til tre kommuner.

Personsagsgennemgangen er foretaget på området i 60 revisionsberetninger i 2018 mens det blev foretaget i 66 revisionsberetninger i 2017. Der er således foretaget en personsagsgennemgang i færre beretninger i 2018 end i 2017.

Der er på området konstateret i alt to systematiske fejl med refusionsmæssig betydning (2 pct.) i en kommune og 12 systematiske fejl uden refusionsmæssig betydning i to kommuner (10 pct.). De to systematiske fejl med refusionsmæssig betydning tilskrives, at der i den ene sag er truffet forkert beslutning om regulering af pensionsbidrag, og at der i den anden sag ikke er foretaget tilstrækkelig opfølgning. Kommunen har oplyst, at der vil blive foretaget en gennemgang af alle sager, hvor der udbetales tabt arbejdsfortjeneste med henblik på eventuelle berigtigelser.

For de 12 systematiske fejl uden refusionsmæssig betydning tilskrives tre fejl, at der er sket fejl i beregning af timesatsen, i tre sager mangler der dokumentation for, om arbejdsgiver indbetaler fuld pension ved tabt arbejdsfortjeneste, i tre sager mangler der indbetaling til ATP, og i tre sager var der ikke taget stilling til eventuelt sparede udgifter. Kommunerne har enten foretaget ændringer i deres procedurer for at undgå lignende fejl eller oplyst, at der vil blive foretaget en gennemgang af området.

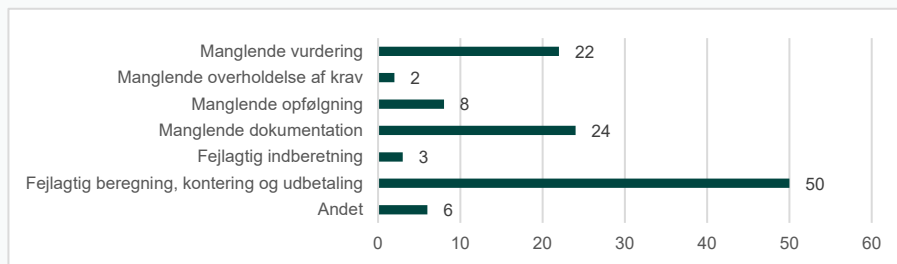
I de øvrige tilfælde er der tale om enkeltstående fejl.

Af figur 5.2 fremgår det, at den hyppigst forekommende fejltypen på området er 'Fejlagtig beregning, kontering og udbetaling'. Fejltypen er konstateret i 50 tilfælde og knytter sig primært til fejl ved beregningen af grundlaget for udbetalingen af hjælpen. I 2017 var der 24 fejl af denne fejltypen, så der er tale om en markant stigning i antallet af fejl.

Fejltypen 'manglende vurdering', der er konstateret i 22 tilfælde, dækker primært over manglende vurdering af og stillingtagen til eventuelt sparede udgifter, som følge af, at der er bevilliget hjælp til dækning af tabt arbejdsfortjeneste til pasning af eget barn i hjemmet. Fejltypen 'Manglende dokumentation', der er konstateret i 24 tilfælde, dækker primært over manglende dokumentation for udgifterne.

Figur 5.2

Fejltyper på området efter servicelovens § 42

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

5.3 Merudgiftsydelse til voksne, jf. SEL § 100

Gennemgangen af beretningerne har vist, at der i 24 beretninger er konstateret fejl i forbindelse med personsagsgennemgangen på området efter servicelovens § 100 om merudgiftsydelse til voksne. Hver kommune kan have flere fejl på samme område, hvorfor tallene nedenfor er højere end antallet af beretninger med fejl.

I 2017 blev der konstateret fejl i 19 ud af 99 beretninger. Der er tale om en stigning i 2018, både i forhold til antallet af fejl og ift. beretninger med fejl. I 2017 var antallet af fejl 55 mod 57 i 2018. Det bemærkes, at 22 af de 57 fejl (39 pct.) kan henføres til fire kommuner.

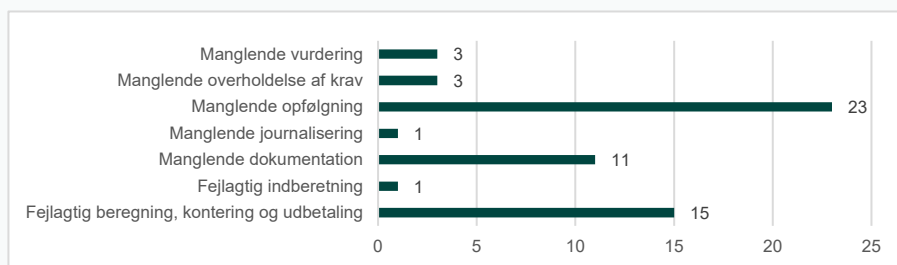
Personsagsgennemgangen er foretaget på området i 56 revisionsberetninger i 2018, mens det blev foretaget i 46 revisionsberetninger i 2017. Der er således foretaget en personsagsgennemgang i flere beretninger i 2018 end i 2017.

Der er på området konstateret én systematisk fejl uden refusionsmæssig betydning (4 pct.). Fejlen tilskrives, at det ikke fremgår, hvordan merudgifter er beregnet, og at merudgifter ikke er beregnet efter de gældende regler. Kommunen har iværksat tiltag for at rette op på fejl på området. I de øvrige tilfælde er der tale om enkeltstående fejl.

Af figur 5.3 fremgår det, at det primært er fejltypen 'manglende opfølgning', der er konstateret flest gange – i 2018 24 gange. Manglende opfølgning dækker over, at kommunerne ikke har foretaget rettidig opfølgning af sagerne i forhold til de opfølgingsfrister kommunerne har angivet i bevillingsskrivelserne.

Figur 5.3

Fejltyper på området efter servicelovens § 100

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

5.4 Særligt dyre enkeltsager, jf. SEL §§ 176 og 176a

Serviceovens §§ 176 og 176a er en refusionsbestemmelse om særligt dyre enkeltsager, der omfatter udgifter til hjælp og støtte efter serviceloven. Gennemgangen af beretningerne har vist, at der i 26 beretninger er konstateret fejl i forbindelse med personsagsgennemgangen på området efter servicelovens §§ 176 og 176a. Hver kommune kan have flere fejl på samme område, hvorfor tallene nedenfor er højere end antallet af beretninger med fejl.

I 2017 blev der konstateret fejl i 31 ud af 99 beretninger. Der er tale om et fald i 2018, både i forhold til antallet af fejl og ift. beretninger med fejl. I 2017 var antallet af fejl 248 mod 184 i 2018. Det bemærkes, at 63 af de 184 fejl (34 pct.), kan henføres til tre kommuner.

Personsagsgennemgangen er foretaget på området i 97 revisionsberetninger i 2018, mens det blev foretaget i 98 revisionsberetninger i 2017.

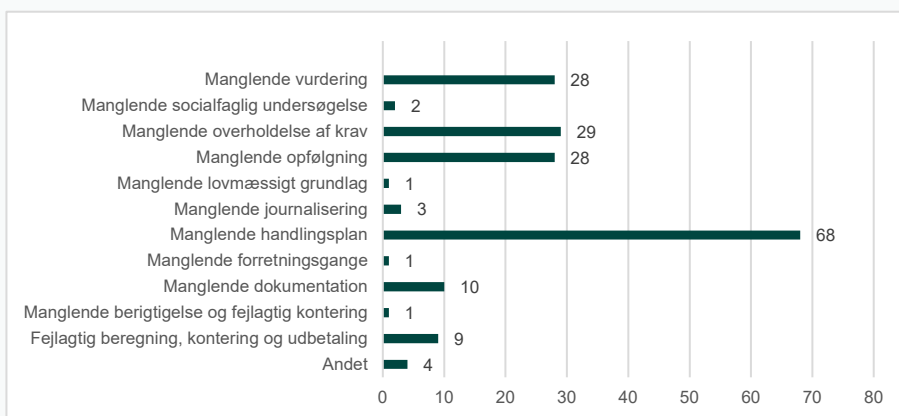
Der er på området konstateret i alt tre systematiske fejl - alle uden refusionsmæssig betydning - i samme kommune. Fejlene kan tilskrives en fejl i skabelonen for afgørelsesbrevet, hvor fejlen er rettet. I de øvrige tilfælde er der tale om enkeltstående fejl.

Af figur 5.4 fremgår det, at den hyppigst forekommende fejltype på området er 'Manglende handlingsplan'. Fejlen er konstateret i 16 kommuner med tilsammen 68 tilfælde, der knytter sig til, at der ikke er tilbudt en handlingsplan til borgeren på trods af, at borgeren er i målgruppen for et sådan tilbud.

Fejlene vedr. manglende vurdering kan typisk henføres til manglende vurdering af forældrebetaling i anbringelsessager. Fejl vedrørende manglende opfølgning kan oftest henføres til at der ikke er foretaget opfølgning på handleplan eller lignende, mens manglende overholdelse af krav dækker over en række forskellige fejl.

Figur 5.4

Fejltyper på området efter servicelovens §§ 176 og 176a

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

5.5 Hjælp til flygtning, jf. SEL § 181

Gennemgangen af beretningerne har vist, at der i tre beretninger er konstateret fejl i forbindelse med personsagsgennemgangen på området efter servicelovens § 181, om hjælp til flygtning. Hver kommune kan have flere fejl på samme område, hvorfor tallene nedenfor er højere end antallet af beretninger med fejl.

I 2017 konstateredes der fejl i en ud af 99 beretninger. Der er tale om en stigning i 2018, både i forhold til antallet af fejl og ift. beretninger med fejl. I 2017 var antallet af fejl to mod seks i 2018. I hver af de tre kommuner er der konstateret to fejl.

Personsagsgennemgangen er foretaget på området i 50 revisionsberetninger i 2018, mens det blev foretaget i 90 revisionsberetninger i 2017. Der er således foretaget en personsagsgennemgang i færre beretninger i 2018 end i 2017.

Af figur 5.5 fremgår det, at de seks fejl i 2018 omhandlede 'Fejlagtig beregning, kontering og udbetaling'.

Figur 5.5

Fejltyper på området efter servicelovens § 181

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

5.6 Lov om aktiv socialpolitik § 107

Gennemgangen af beretningerne har vist, at der i én beretning er konstateret fejl i forbindelse med personsagsgennemgangen på området efter lov om aktiv socialpolitik § 107. Der er konstateret to fejl i beretningen.

Området var ikke omfattet af statsrefusion i 2017 på Social- og Indenrigsministeriets område.

Af figur 5.6 fremgår det, at de to fejl i 2018 omhandlede 'Fejlagtig beregning, kontering og udbetaling'.

Figur 5.6

Fejltypen på området efter Lov om aktiv socialpolitik § 107

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger

6. Generelle og andre fejl

Gennemgangen af beretningerne for 2018 har vist, at der er konstateret 52 såkaldte 'generelle og andre fejl' fordelt på 40 beretninger, jf. tabel 6.1.

Tabel 6.1

Beretninger med generelle eller andre fejl

	2014	2015	2016	2017	2018
Med fejl	41	27	10	9	40
Uden fejl	58	72	89	90	59
I alt	99	99	99	99	99

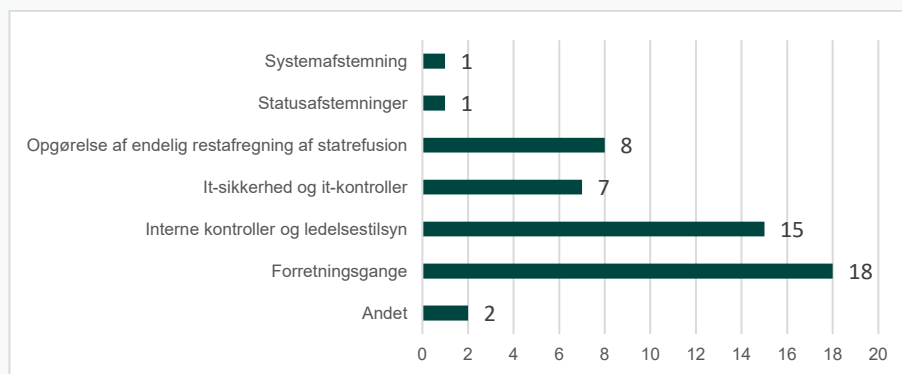
Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

Som det fremgår af tabel 6.1, er der i 2018 konstateret et væsentligt større antal fejl, end det var tilfældet for regnskabsårene 2015-2017. Andelen af fejl i 2018 er imidlertid på niveau med regnskabsåret 2015.

'Generelle og andre fejl' vedrører forskellige fejltypen og forhold i kommunernes tilrettelæggelse af de administrationen. Disse fremgår af følgende figur 6.1.

Figur 6.1

Generelle og andre fejl

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

Som det fremgår af figuren, er den fejl, der udgør den største andel af de konstaterede

fejl; fejl i 'Forretningsgange' og 'Interne kontroller og ledelsestilsyn'. Forretningsgange vedrører blandt andet procedurer ved regnskabsafklæggelse, udbetalinger og styring af projekter. Fejlene vedrørende 'Interne kontroller og ledelsestilsyn' kan vedrøre kommunernes interne procedurer for manuelle og automatiske kontroller af bl.a. it, legalitet og drift og det løbende tilsyn med den faglige- og økonomiske varetagelse af opgaverne i kommunen.

7. Tilsyn og opfølgning

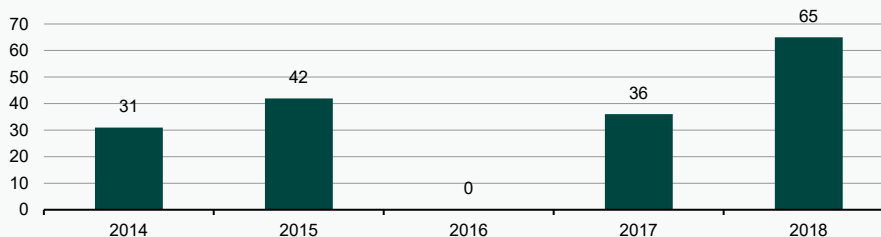
Ministeriet har som led i udførelsen af tilsynet med de kommunale revisionsberetninger mulighed for at anmode den kommunale revision om at følge op på et område i det følgende regnskabsår. Det vil oftest være tilfældet, hvis revisionen har givet anledning til kommentarer eller bemærkninger, der sår tvivl om kommunens administration og hjemtagelse af refusion på områder, der hører under ministeriets ressortområde.

Ministeriet har derfor mulighed for, at anmode den kommunale revision om i næste års beretning at forholde sig til, om kommunen har rettet de fejl og mangler, som revisionen gav anledning til.

Af figur 7.1 fremgår det, at ministeriet i 2018 anmodede 65 revisorer om at følge op på området ved beretningen for regnskabsåret for 2019.

Figur 7.1

Decisionsskrivelser, hvor revisor er bedt om opfølgning til næste år, antal

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

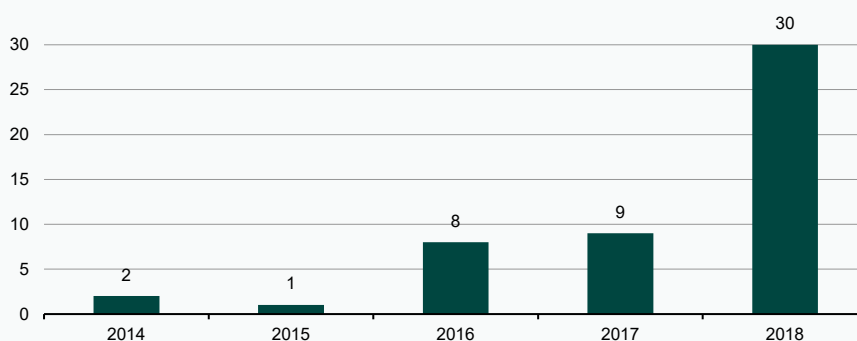
Ministeriet har derudover mulighed for at anmode de enkelte kommuner om at indsende en redegørelse, der beskriver status på et givent område, der har givet anledning til en revisionsbemærkning. Ministeriet vil oftest anmode kommunen om at beskrive i redegørelsen, hvordan kommunen agter at rette op på de forhold, der har givet anledning til bekymringen.

Hensigten med dette er, at ministeriet på den måde kan følge, om kommunen får rettet op på de fejl, som revisor har konstateret på et område. Hensigten er også at sikre, at kommunen skærper opmærksomheden på, at der ikke må ske væsentlige fejl og mangler i kommunens administration af områderne og hjemtagelsen af statsrefusion.

Af figur 7.2 fremgår det, at der i forbindelse med tilsynet på ministeriets ressortområde i 2018 var 30 kommuner, der blev anmodet om at indsende en redegørelse. I 2017 blev ni kommuner anmodet om at indsende en redegørelse.

Figur 7.2

Decisionsskrivelser, hvor kommuner er bedt om redegørelse, antal

Kilde: Egne data på baggrund af kommunernes revisionsberetninger.

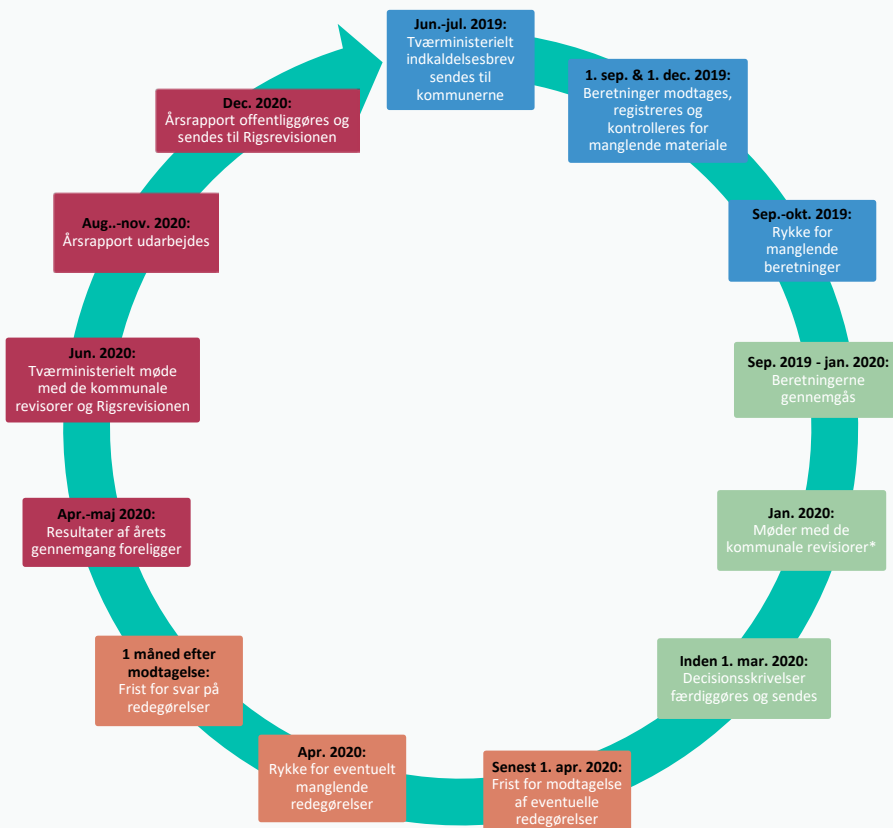
Social- og Indenrigsministeriet bemærker, at ministeriet i markant flere sager end i 2017 og tidligere år har fundet anledning til at anmode kommunerne om en redegørelse samtidig med, at revisorerne har fundet anledning til at afgive det samme antal revisionsbemærkninger (10).

Forklaringen på, at der ses en markant stigning fra 2017 til 2018 skal formentlig findes i, at Social- og Indenrigsministeriet ikke fik afholdt vanlige, årlige møder med de kommunale revisorer om kommunernes revisionsberetninger inden afsendelsen af decisionsskrivelserne. Således blev eventuelle tvivlsspørgsmål omkring revisionsberetningerne, kommunernes administration mv. ikke afklaret på forkant.

Bilag 1 – Årshjul

Bilag 1

Årshjul for tilsyn med revisionsberetninger vedr. regnskabsåret 2018⁸

* Møder med de kommunale revisorer i januar 2020 blev ikke afholdt.

⁸ Processen for færdiggørelse af årsrapporten har i 2020 været forsinket blandt andet pga. Covid-19.

www.sim.dk